

PARK
CARMEN MACHADO

MIRJANA UROŠEVIĆ

■ Laguna ■

*Jasni, Herbertu i Suzani.
Svaka sličnost sa ličnostima i događajima
iz stvarnog života je slučajna.*

Koordinate	50°	1′	35″	sever
	8°	32′	35″	jug

IATA Code FRA

Aerodrom Frankfurt na Majni. Najveći nemački aerodrom i istovremeno jedan od najvažnijih međunarodnih aerodroma. Po broju putnika treći je u Evropi, a na osmom mestu u svetu. Zove se još i *Rhein-Main* Aerodrom. U proseku, svake godine oko 50 miliona putnika poleti, sleti ili je u tranzitu na frankfurtskom aerodromu.

Zvanično je otvoren 8. maja 1936. 9. maja 1940. sa njega poleću prvi bombarderi u pravcu Francuske. Osam godina kasnije, isti aerodrom je deo vazdušnog mosta koji spaja zapadni Berlin sa ostalim svetom.

U podzemlju aerodroma, ispod Terminala 1, nalazi se stanica metroa i svakih petnaest minuta stiže jedan voz sa aerodroma na glavnu frankfurtsku železničku stanicu.

Aerodrom leži između petlji autoputeva A3, A5 i nacionalnog puta B43. Sva poletanja i sletanja odvijaju se na

Terminalu 1 i novom Terminalu 2. Terminal 2 je moderna, transparentna građevina od čelika i stakla. Građen je po projektu londonskog arhitektonskog biroa *Foster & Partners*. Staklene površine su od specijalnog materijala, koji se pri jakoj svetlosti automatski zatamni.

Na aerodromu je u više od pet stotina firmi i institucija zaposleno oko 68.000 ljudi. Tako je frankfurtski aerodrom jedan od najvećih poslodavaca u tom delu Nemačke.

Carmen Machado stoji na frankfurtskom aerodromu. Avion je sleteo pre dvadeset minuta. Prošla je pasošku kontrolu; u ruci još drži pasoš, a preko levog ramena je prebacila ranac. Na sebi ima svetlozelenu haljinu sa sitnim cvetovima i jaknu od teksas platna. Premišlja se na trenutak, pa stavlja pasoš u džep jakne.

Carmen je zgodna devojka. Kosa joj je prirodno crvena, oči tamne, španske, kao da su se nekom greškom zaustavile na srcastom, pegavom licu. Ne liči na Španjolku. Ima dvadesetjednu godinu i studira anglistiku u Madridu. Prvi put je van Španije. Na put je krenula nedelju dana ranije nego što je planirala. Mogućnost da dobije jeftiniju avionsku kartu uzela joj je sve vreme planirano za pakovanje. Uspela je samo da natrpa stvari u kofer i pre nego što je shvatila šta se dogodilo, već je sedela u avionu. U žurbi je zaboravila i četkicu za zube, moraće da je kupi čim stigne u Frankfurt.

Misli na Renea. Rene ima četrdeset godina, Francuz je, ali već deset godina živi u Nemačkoj. Sin je njene majke i nekog studenta Lekonta za koga je ona bila udata dok je studirala u Parizu. Do pre šest meseci Carmen nije ni znala da ima brata. Oseća strepnju od predstojećeg susreta.

Ni Rene nije znao da ima sestru. Da li se i on raduje da je vidi?! Ona uzdahnu, prebaci ranac na drugo rame i pokuša

da odredi u kom pravcu bi trebalo da pođe po svoj prtljag. Spazila je na tabli nacrtan kofer – na aerodromu i nepismen ima šanse da dođe do svojih stvari. Malo sigurnija krenula je u pravcu nacrtanog kofera.

Aerodrom liči na manji grad: prodavnice, restorani, kafići i ljudi koji u svim pravcima žure, gurajući pred sobom kolica sa prtljagom. Zastade kod stepeništa koje vode na donji nivo, prepoznade nekoliko putnika koji su sa njom doputovali, pa požuri za njima.

Pokretna traka za prtljag već je radila i gomila sveta se gurala oko nje. Nije mogla da vidi da li je njen kofer na traci. Nađe jedna kolica za prtljag, spusti na njih ranac i pokuša da se provuče između dva muškarca koji su se borili sa svojim koferima. Njen kofer sa žutom trakom odlazio je, požurila je, ali nije uspela da ga stigne. Jedna žena joj je preprečila put. Carmen je stajala bespomoćno i gledala kako kofer odlazi.

– Napraviće krug, pa će ponovo da dođe – kaže joj čovek pored nje – čekajte na istom mestu.

Nije joj ostalo ništa drugo nego da čeka. Dolazio je trakom ponovo, uspela je da ga uhvati; bio je za nju težak. Čovek joj je pomogao da ga podigne. Carmen spusti kofer na zemlju. Okrenula se tražeći pogledom kolica sa rancem. Tamo gde ih je ostavila – kad je potrčala za koferom – nije ih bilo. Gleda nesigurno levo–desno.

– Možete li sami? – pita čovek koji joj je pomogao.

– Nema mog ranca – kaže ona tiho.

– Kako vam nema ranca?!

– Tamo, na kolicima sam ga ostavila. Nema ih više...

– Morate da prijavite da vam je nestao.

– Gde da prijavim? Telefon mi je u rancu, avionska karta i svi papiri...

– Idite da prijavite. Tamo mora da je neki carinik. Pogledajte još jednom dobro... Možda je ranac ipak tu negde...

Žurio je. Carmen ostade kraj kofera. Gleda unezvereno oko sebe. Putnici se razilaze. Oseća kako je hvata panika: šta će bez Reneovog telefonskog broja i adrese, bez para i bez povratne karte. Krenula je polako, niko je nije zaustavio. Nikoga od putnika više nema. Kao da su otišli čak i carinici. Bila je sama.

Prevrtala je nervozno listove telefonskog imenika; našla je stranicu sa L... Tu je i njegovo ime, adresa i telefonski broj. Uzdahnu sa olakšanjem i nadlanicom obrisa vlažne obraze, iako se sve vreme trudila da zadrži suze. Nije imala kod sebe ni papir ni olovku da zapiše Reneovu adresu. Poče da traži po džepovima sitan novac. U jednom džepu nađe novčanicu od dvadeset evra i nešto sitnine. U drugom džepu je njen pasoš.

Osmeh joj ozari lice. Srećom nije vratila pasoš u ranac pošto je prošla pasošku kontrolu. Sad samo još da dobije Renéa i ode sa njim u policiju da prijavi krađu. Kreditnu karticu i karticu žiro-računa mora odmah da oglasi nevažećim. Novac će da pozajmi od Renea da bi se vratila u Madrid.

Bio je ovo nesrećan početak poznanstva. Brzo se osvrnu oko sebe, pa pažljivo otcepi deo strane sa Reneovim telefonom i zatvori imenik. Okretala je njegov broj. Telefon je dugo zvonio, ali niko nije podizao slušalicu. Verovatno je u bolnici. Broj njegovog mobilnog nije imala. Ona pažljivo savi papir sa Reneovom adresom i gurnu ga u džep jakne.

Prošlo je dva sata dok je pronašla kuću u kojoj Rene stanuje. Najpre je uhvatila metro. Imala je sreće da ne čeka dugo. Metroom je stigla preko glavne železničke stanice u centar grada. Sada nije znala kako će dalje. Niko nije umeo da joj kaže kojim prevoznim sredstvom da stigne do ulice u

kojoj Rene stanuje. Ulica je tu negde, jedan do dva kilometra udaljena od centra, pored malog, lepog parka. Treba da ide stalno pravo, dva kilometra otprilike, a onda, pre jednog mosta da skrene desno... To zapravo i nije most, nego jedan vijadukt preko glavne ulice. Već je kod parka. Reneova ulica je jedna od onih koje okružuju park. Krenula je peške. Tih „dva kilometra“ bilo je više od sata hoda. Srećom da je kofer mogla da gura, mada je jedan od točkova bio oštećen. I najzad je stajala pred ciljem. Na maloj ploči sa leve strane ulaza stoji: Lekont. Na njeno zvonjenje niko ne otvara. Znači, Rene još nije stigao.

Ponovo je obuzima očajanje. Htela je što pre da oglasi kreditnu karticu nevažećom, mada nije postojala opasnost da neko napravi ogroman račun. Limit na računu već je prekoračila pripremajući se za put. Nije se nadala ni da će joj prijava policiji vratiti ukradeni ranac. Danas je imala peh, baš danas je moralo sve to da je snađe! Danas, kada se toliko radovala da upozna Renea. Pomisli da je dobro što se avion nije srušio, samo bi to bilo gore od ovoga što joj se dogodilo.

Već je popodne, septembar je ušao u drugu polovinu, pa je sveže. Ona je suviše lako obučena za vreme u Nemačkoj. U Madridu je u ovo doba godine još toplo. Zakopča jaknu, pa uze kofer i uputi se ka ulazu u park.

Parkovi obično ne pripadaju nikome i primaju sve posetioce. Ovaj je pripadao okolnim kućama. Nije veliki, ušuškan je između kuća koje mu ne dopuštaju da se raširi. Kao da su te kuće uzele park za sebe. Po parku je i ceo taj kraj dobio ime. Nasred malog jezera na jednoj strani parka stoji u vodi barokni zamak izgrađen početkom XVIII veka. Do njega se stiže preko malog, uskog mosta. Sa leve strane kapije je tabla:

*Barokes Wasserschloss mit Bogenbruecken inmitten eines englischen Landschaftsgartens. Landsitz der Patri-
zierfamilie v. Holzhausen.
Hofbaumeister Louis Rémy de la Fosse**

Kroz jedan od prozora dopiru zvuci klavira, spuštaju se na mirnu površinu jezera, odbijaju se od nje i pomešani sa šumorenjem vodoskoka stižu do Carmen Machado. Ona spusti kofer ispod jednog drveta i sede na njega. Iz dubine parka dopiru glasovi dece sa igrališta. Stazama pokrivenim lišćem tog jesenjeg popodneva šeta samo poneka usamljena duša.

DOK SMO TRAŽILI BOBI

* Barokni zamak na vodi, sa lučnim mostom u sred engleskog parka. Sedište plemićke porodice von Holzhausen.
Izgrađen po planu kraljevskog arhitekta Louisa Remyja de la Fosse.

Berlin – Frankfurt

– Bobi nije lepa – reče Selena. – Nikada nije bila lepa. Ona je samo mirisala na nešto..., što tek treba da se otvori..., kao ostriga... Nekome je otužna i ne proba je. Drugi stave nekoliko kapi limuna i progutaju; prvi put oprezno i sledeći put već manje oprezno... I ne znaš da li je otužno ili ti prija... prvog puta... Drugi put si hrabar i misliš, iskusan... A zatim čekaš nestrpljivo da dođe sezona ostriga... Razumeš?!

– Čudna metafora – reče Ari.

Dan je topao. U ranu jesen često zalutaju letnji dani, topli, čisti i prozirni kao staklo.

Sede na terasi hotela Šlos u Kronbergu. Ona je pre dva sata doletela iz Berlina, a Arijel Rozenberg je nekoliko sati ranije stigao iz Njujorka.

– Bobi nije ni ružna. Plave oči... iznad njih krošnja vatrene kose kojom ne možeš ništa da otpočneš, a nogama nema kraja... Šta se smeješ? Noge su joj duže od svih nogu koje sam u životu videla! Stvarno, Ari... A viđam mali milion nogu na ulicama... Prestani da se smeješ!!

– Ne smejem se tebi, Seli.

– Jednom u galeriji, na Maksovoj izložbi, kada se Bobi pojavila na ulazu, niko više nije gledao slike. Svi su gledali Bobi koja je stajala kao slika u ramu ulaznih vrata.

– Muškarci misle da je lepa – reče Ari osmehujući se – i negde naslućuju kraj nogu.

– Prestani. To je tako nevažno.

– To je uvek važno, draga moja... gde prestaju noge, počinje centar sveta.

– Blagi bože, uvek ista pesma. Sve počinje njome i završava se njome!

Selenin pogled je lutao u daljini, iza jasno zelenog terena za golf tražila je crvene jabuke utisnute u plavi horizont... Ili je to bila slika iz nekog drugog popodneva, na nekoj drugoj terasi.

– U voćnjacima – reče Ari kao da prati njene misli – uskoro će jabuke padati sa neba. Ima ih u vazduhu... Ležaće na zemlji. To je lepa slika. Jesen je ove godine suviše plodna.

– Kako može nešto biti suviše lepo ili previše plodno? – pita ona sa osmehom.

– Može. Moja Rahela očekuje četvrto dete, a i ono troje je preterano lepo.

– Radujem se zbog Rahele.

– Čudno da Lea neće decu. Moje ćerke su ti kao vatra i voda. Rahela sagoreva od želje za decom... Lea pušta da joj život protiče između prstiju i najčešće traži mirne vode. Ona je sličnija tebi.

– Ja volim decu – kaže Selena tiho. – I Tomas je hteo dete, ali...

– Oprosti, Seli.

Ćute. Topli septembarski dan se bliži kraju. Već se gubi u gustim dugim senkama drveća na zelenom polju. Samo je vazduh ostao kristalno jasan i svež. Miriše na jesen.

– Johanes – čuo se ženski glas iza njih – dovedi Paula!

Selena se okrete. Za stolom je sedeo bračni par sa tri dečaka obučena u tamnoplave pantalone i crveno-bele karirane košuljice. Najstarijem je oko pet godina. Najmlađi je plakao ležeći na betonu terase.

– Peter, pomozí Johanesu! – kaže majka.

Otac odsutno gleda u pravcu stola za kojim sedi grupa poslovnih ljudi u tamnim odelima. Dva dečaka se naprežu da podignu malog, bucmastog Paula. Uspeli su da ga stave da sedi. Sada se smejaó. Žena i muškarac kupe decu i spremaju se da krenu. Grupa za velikim stolom je plaćala račun.

– Ja i Bobi – reče Selena – bile smo često krajem leta ovde na terasi. A sve oko nas je bilo zeleno, žuto, crveno i u svim mogućim nijansama između... Pričale smo i smejaó se ponekad do besvesti. A onda bi Bobi ustala i krenula prema izlazu... ili bilo kuda... I svi bi se okrenuli... Ona je htela da je vide i svi su je gledali. Osećala sam se nelagodno, kao da gola žena koraća između stolova... Polako i besramno... Ja sam je tog časa skoro mrzela zbog toga... nisam želela da se vrati i sedne ponovo za naš sto... Nisam htela da misle da je moja prijateljica.

– Preteruješ – Ari odmahnu glavom. – Zahladnelo je. Treba da uđemo.

Ustao je. Ogrnuo joj je pažljivo mantil. Po ko zna koji put je zbuni činjenica da joj je dosezao samo do ramena. Uхвати je ispod ruke. Neprimetno je vukao levu nogu i u hodu se lako oslanjao na Selenu. Nekoliko godina se nisu videli i opet je sve bilo kao ranije.

Kamin u holu hotela počinju da lože tek krajem oktobra. Selena se skupi u fotelji; nije joj hladno, ali joj nedostaje sunca, vatre u kaminu ... a možda i nečeg drugog. Ona obema

rukama, ukrštajući ih, zagrli samu sebe, a kada kelner priđe stolu, na Arijevo iznenađenje naruči čaj sa rumom.

Sede dugo čuteći. Za stolom pored zida, grupa bučnih Amerikanaca remeti mir. Ari izvadi cigaru. Pratila je sa osmehom ritual paljenja cigare. Još kao dete znala je da će je najpre pažljivo opipati, zatim odseći vrh, paliti dugo i strpljivo i pri tom je zagledati kao da očekuje da cigara progovori.

On odmereno povuče prvi dim i uzdahnu sa blagim olakšanjem.

– I? – upita ona.

Na njegovom sitnom licu, išaranom dubokim, lepim borama živahne oči su zasvetlele, a guste obrve, kao ukradene sa slike na zidu iznad kamina, podigoše se.

– Je li dobra?

Osmehnuo se. – *Cohiba* je uvek dobra, ali pušim sve ređe. Seli – nastavi on kod drugog dima – jesi li definitivno otišla iz Berlina?

– Da!

– I jednog dana, ako te u Frankfurtu neko razočara, povredi ili ostavi, otići ćeš i iz Frankfurta?!

– Ne, nego ću njega oterati!

– Radi šta hoćeš – reče on gledajući je preko cigare – samo nemoj kao tvoja majka da ležiš mesecima u mraku i da gutaš tablete.

– Nisi joj to nikad oprostio – kaže ona tužno.

„Sedi u fotelji skupljena kao embrion“ – pomisli on i bi mu je žao.

– Selena, ja ne pravim razliku između Rahele, Lee i tebe. Sve što bih učinio za njih, spreman sam da uradim i za tebe. Reci mi samo šta?!

– Nemoj danas ništa da mi prebacuješ – reče ona drhtavim glasom – i nemoj mojoj majci da zameraš. Ari, moja majka

nije umrla kada sam je ja našla... Ona je svih tih godina posle Majklovog odlaska polako umirala... i znaš šta mi je najžalije ... Niko od nas nije to primetio. Vi niste ni morali da primetite, trebalo je da to ja vidim!

– I kako da je sprečiš ako je rešila da umre?

– Možda ne bih uspela, ali je trebalo da pokušam... Danas ne bih osećala krivicu.

– Tebi, Selena nije bilo ni devet godina kada se Majkl vratio u Ameriku.

– A jedanaest kada smo Suzana i ja ponovo došle u Frankfurt... I dvadeset i neka kada je ona umrla. Znaš šta me muči Ari, nikome to nisam rekla; mislim da ni sebi to dugo nisam priznala... Ja sam bila srećna što je Majkl otišao i što ima ženu i decu... Što su svi planovi bili „šarena američka laža“. Razumeš?! Bila sam srećna kada smo posle tri godine ponovo došle u Frankfurt; ti si me vodio na skijanje sa Rahelom i Leom... majka je imala dozvolu za rad i vodila program radio stanice za strance... I na vratima više nije stajalo *Vagner*, već *Peterski*. Samo nisam shvatala zašto se sve izmenilo, ništa nije bilo kao nekada, kao pre Kembridža i Majkla. Nešto je zauvek prošlo. Bila sam ljuta na nju, kao da mi je ona sve to ukrala: šetnje po Vestendu, odlaske u pozorište sa Mimi, minjone, *croissant* i *brioche*.

On na to ne kaže ništa.

– Da li si ikada video Mimi? – pita ona tiho.

– Posle jednog odlaska u Pariz više se nije vratila. Stan su ispraznili jer niko nije plaćao stanarinu.

– To je bio moj nameštaj i moje stvari. Obećala mi je svoju crnu lakovanu tašnu. Testament mi je diktirala i potpisala dok smo sedele u jednom kafetu. A onda, jednog dana, više je nije bilo.

Selena se osmehivala vrteći glavom. – Znaš li, Ari, da su ona i Bobi bile moje najbolje prijateljice?!

Oboje se nasmejaše.

– A šta sam ti bio ja? – pita on. Opet su mu oči vesele i obrve podignute.

– To je drugo, ti i Suzana ste bili moja porodica. Mislim da sam pomalo bila i zaljubljena u tebe one prve godine kad sam stigla u Frankfurt... kad mi je bilo šest godina.

– Da sam to slutio, ne bih oženio Merion.

– Strpljenje nije bila tvoja jaka strana. Sa Merion si prošao bolje... Ona je nekoliko godina mlađa od mene.

– U svakom njenom dokumentu stoji drugi datum rođenja... I znaš šta je najčudnije Seli, radi se samo o godini-dve. Toliko truda za tako malo vremena. Šta su jedna ili dve godina u odnosu na ceo život.

– A koliko joj je stvarno godina?

– Mislim četrdeset, ali ona uporno ostaje pri trideset osam. Raheli je već četrdeset dve i očekuje četvrto dete.

– Rahela voli decu, ona je tvoja ćerka.

– Pitam se samo šta će joj toliko dece. Krajem meseca moram za Izrael, pokušaću da provedem nekoliko dana sa njom – reče Ari – Hoćeš li sa mnom?

– Rahela me ne voli; kao dete me nije volela, a kao odrasla još manje.

– Ona je ljubomorna. To je sve.

– Nisam sigurna. Ti si kao i uvek optimista.

– Seli – pita on pažljivo, menjajući temu – treba li da razgovaram sa Tomasom?

Obrazi joj se zacrveneše. Gledala ga je ljutito.

– Obećaj mi da nećeš da se mešaš! Ja moram to sama da rešim i to odmah, sutra... do kraja nedelje...

– U redu – kaže on pomirljivo – a sa Bobi, treba li ti pomoć?

– Da li si posle mog odlaska za Berlin sreo Bobi, u gradu ili po klubovima, na nekoj izložbi?

– U to vreme sam bio u Americi – reče on zamišljeno. – Dolazio sam poslovno u Frankfurt, ali je nijednom nisam video. Naši putevi se nisu ukrstili.

– Znaš, uvek sam mislila da je ona ovde u Frankfurtu, u svom stanu i treba samo da okrenem broj... Svih tih godina u Berlinu ga nisam nijednom okrenula... Juče, posle razgovora sa tobom, pozvala sam. Stari broj nije više aktuelan, a na obaveštenju je nema pod drugim brojem.

– Zbog čega ste prekinule vezu? – upita on.

– Bobi se u to vreme ponašala nekontrolisano, ona je ...

– Ona je oduvek umela da se brine o sebi. Još kao dete bila je samostalna.

– Zbog toga i mislim da nije više uspevala da proceni gde su granice.

– Ari, postoje granice i merila za sve u našem životu... Ako ih zanemarimo ili previdimo, ili ih uvek prilagodimo situaciji, gubimo osećaj za opasnost. Mislim da je Bobi bila u toj fazi, nije više osećala kad treba da prestane, nije umela da se zaustavi.

– Reci nešto konkretno.

– Konkretno... eto, išla je u krevet danas sa jednim, sutra sa drugim... Ili još bolje, u podne sa jednim, a uveče sa drugim. To više nije bila ljubav... nije ni seks... Uzimala je muškarce i ostavljala ih... A ponekog ponovo upotrebila, ako bi joj taj u pravom trenutku opet preprečio put.

– Čekaj, a gde ih je nalazila?! – upita Ari radoznalo.

– Na internetu, staviš svoju sliku i nešto podataka o sebi, pa osobe koje nađu da si zanimljiva mogu da te „kliknu“.

Bobi je to dovela do savršenstva: Klik – prva faza... Izmena telefona – druga faza... Kratak i brz seks – treća faza... Bye, bye! – epilog.

On se nasmeja.

– I zbog čega ste se posvađale, zbog treće faze?

– Zbog epiloga, zbog kraja. Ako hoćeš sa nekim tipom da završiš u krevetu, OK! Tvoj izbor, i tip i krevet... Ali onaj deo koji je sledio posle toga činio je celu stvar kurvinskom... Izvini, Ari.

– Je li uzimala novac za svoje usluge?!

– To nije duhovito. Znaš da Bobi nije bila kurva... Izvini.

– Prestani da se izvinjavaš. Nisi više dete da ne znaš šta to znači. Ja nisam toliko ostario da bih zaboravio šta je značilo.

– Završetak svake njene veze bio je jeftin.

– Zato što je bilo badava?

– Ari!

– U redu, budimo ozbiljni... Ako tako gledaš na tu stvar, onda su devedeset procenata muškaraca kurve. To je muški način da se završi jedan... nazovimo ga tako, kratak seksualni intermeco.

– Dobro, ali Bobi nije muškarac. Mogla je da pravi selekciju, da odabere...

– Kako da odabere, ako ne proba? – upita Ari smejući se svom zaključku.

– Nećemo više o tome – kaže ona. – Za tebe je sve to vic, ali je činjenica da nje nigde nema.

– Može biti da je na odmoru. Možda se udala i promenila ime... A možda joj je svih eksperimenata dosta i neće više ni da telefonira.

– Možda. Sutra ću da odem do njenog stana. Stan nije mogao da nestane. Stan je kupila od novca koji je dobila posle Julijine smrti u Floridi – reče Selena.

– Po logici stvari treba da je tako – složi se on.

Grupa Amerikanaca je otišla i u holu hotela je zavladao mir. Poslednji zraci sunca sekli su prozorsko staklo i zaustavili se na Selinom licu. Sedela je skupljena u fotelji.

– Kad te tako gledam, ličiš mi na ptičicu koja je ispala iz gnezda – reče Ari.

Ari je uvek uspevao da je iznenadi.

– I sada ćeš me smestiti u svoje gnezdo u Kronbergu, pročitaeš mi nastavak priče o Ribecalú, dobrom šumskom duhu, ugasićeš svetlo i reći „lepo spavaj, Seli“.

Krenuli su ka izlazu hotela.

– Nisi zaboravila – kaže on, hodajući pored nje.

– Nisam, nisam ništa zaboravila, Ari.